

Załącznik nr 1 do ogłoszenia o konsultacjach społecznych z dnia 29 kwietnia 2019r.

Uzasadnienie zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju

Zarząd Słowińskiej Grupy Rybackiej podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych dotyczących:

1. **ustalenia wysokości premii,**
2. **określenia przedsięwzięć LSR, na realizację których zostaną przekazane środki uzyskane w ramach premii**
3. **ustalenia okresu, w którym będą rozliczane: dodatkowe środki oraz wskaźniki produktu zmienione w wyniku przyjęcia premii,**
4. **zmiany wskaźników produktu przypisanych do przedsięwzięć, na realizację których zostaną przekazane środki uzyskane w ramach premii,**
5. **zmiany wskaźników rezultatu w zakresie celu szczegółowego, w ramach którego realizowane będą wsparte premią przedsięwzięcia,**
6. **zmiany budżetu Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) oraz wskaźników produktu na realizację przedsięwzięć, na które przekazana zostanie premia, a tym samym korekty budżetu przeznaczanego na realizację obejmującego je celu szczegółowego, celu ogólnego 2: *Efektywne zarządzanie zasobami i rozwój gospodarczy* oraz elementów całego budżetu LSR**

Uzasadnienie planowanych do wprowadzenia zmian

Zmiany, wprowadzone w oparciu o §8 ust. 3 umowy ramowej między SGR a Województwem Pomorskim nr 0002-6933-UM-40008/15 z dnia 23 maja 2016r., związane są z możliwością otrzymania premii z tytułu osiągnięcia min. 60% realizacji wskaźników produktu LSR, zakontraktowania min. 80% budżetu LSR na lata 2014-2020, min. 40% środków przeznaczonych na tworzenie miejsc pracy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) oraz min. 20% środków na tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy w ramach PO Rybactwo i Morze (PO RYBY).

1) Ustalenie wysokości premii

Maksymalna wysokość premii wynosi 880 000,00zł (tj. 11% budżetu LSR pozyskanego z PROW). Zarząd SGR proponuje wystąpienie o największą możliwą kwotę dodatkowych środków.

Uzasadnienie:

Ubieganie się o całą należną premię pozwoli na wsparcie min. 2 przedsięwzięć w ramach LSR oraz na zwiększenie wskaźników realizacji LSR, które odzwierciedlą jakość wybranych do dofinansowania wniosków (wskaźniki związane z innowacyjnością i zatrudnieniem osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy). Większa alokacja na poszczególne przedsięwzięcia podniesie również atrakcyjność naborów, co zagwarantuje osiągnięcie celów LSR i wybór najlepszych projektów oraz pozwoli na tworzenie list rezerwowych wnioskodawców, którzy będą mogli wykorzystać fundusze zwolnione w przypadku odstąpienia od realizacji operacji objętych limitem środków. Ponadto, zgodnie z danymi z monitoringu LSR, przy każdym naborze na dwa z trzech możliwych do wsparcia przedsięwzięć alokacja została przekroczona (szczegółowe dane znajdują się w pkt. 2), co oznacza zapotrzebowanie lokalnej społeczności na dodatkowe środki w ich zakresie.

2) określenie przedsięwzięć LSR, na realizację których zostaną przekazane środki uzyskane w ramach premii

Premia musi być przeznaczona na przedsięwzięcia realizowane przez SGR w ramach rozwoju przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zgodnego z §2. ust. 1 Rozporządzenia MRiRW z dnia 24 września 2015r. (Dz.U. 2015 poz. 1570, z późn. zm.).

W ramach wskazanego celu SGR realizuje 3 przedsięwzięcia, tj.: 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności, 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze oraz 2.3.3. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych.

Zgodnie z wnioskiem wniesionym o zmianę LSR oraz danymi z realizacji LSR w zakresie wdrażania przedsięwzięć mieszczących się w celu związanym z rozwojem przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, Zarząd SGR składa propozycję podziału kwoty 880 000,00zł na przedsięwzięcia:

- 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności – w wysokości 240 000,00zł,
- 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze – w wysokości 640 000,00zł.

Wybór ww. przedsięwzięć nie stwarza konieczności zmian w diagnozie obszaru LSR, ponieważ zgodnie z poniższym uzasadnieniem jej założenia odpowiadają obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie działania SGR.

Uzasadnienie:

- **W ramach przedsięwzięcia polegającego na podejmowaniu działalności w zakresie usług dla lokalnej społeczności** przeprowadzono jeden nabór wniosków, w którym alokacja wyniosła 660 000,00zł, co oznacza, że w jej ramach zmieściło się 11 operacji (premia na realizację projektów dla ww. przedsięwzięcia wynosi 60 tys. zł). W odpowiedzi na konkurs wpłynęło 14 wniosków, co jest równoznaczne z przekroczeniem alokacji o 27,27%. Z 11 projektów, które zmieściły się w limicie środków, zakontraktowano 9 wniosków. Do końca 2018r. wszystkim beneficjentom wypłacono całość wsparcia lub jego I transzę. Ww. dane wskazują na zainteresowanie mieszkańców dotacjami na założenie firmy, a liczba podpisanych umów i wypłat – na sprawną realizację operacji.

Przedsięwzięcie wpisuje się w diagnozę LSR, zgodnie z którą: *Od 2010r. liczba podmiotów gospodarczych spadała. W 2014r. nastąpił jej wzrost, jednak nie dorównał on poziomowi sprzed 5 lat. W każdej gminie spadła też liczba nowo zakładanych firm. Choć ogólny wzrost liczby przedsiębiorstw jest niewielki, wskazuje on na potrzebę wprowadzania nowych usług i świadczy o przedsiębiorczości mieszkańców, którzy wciąż prowadzą więcej firm niż osoby zamieszkujące inne powiaty podregionu (z wyjątkiem p. chojnickiego) [...] Oprócz różnorodności oferty konieczne jest podniesienie jej jakości – 40,43% ankietowanych jest niezadowolona z poziomu usług, które z uwagi na niską konkurencję są mało innowacyjne i słabo dostępne dla mieszkańców małych wsi. Diagnoza objęła też analizę grup defaworyzowanych na rynku pracy, w ramach których wyróżniono: kobiety, osoby do 35 roku życia oraz osoby z wykształceniem niższym niż średnie, a także społeczność wsi: *Na obszarze istnieją jedynie 2 miasta [...] Zamieszkuje go głównie ludność wiejska (ok. 70%), rozmieszczona w 157 miejscowościach. W wielu z nich nie można skorzystać z usług, a transport do większych ośrodków jest ograniczony [...] Ludność zamieszkująca obszar jest zatem defaworyzowana względem terenów znajdujących się bliżej stolicy województwa w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu i inne usług oraz do rynku pracy.**

Obecnie w każdej z gmin objętych LSR, liczba przedsiębiorstw jest mniejsza niż w 2014r., kiedy tworzono dokument, co wpisuje się w ogólny trend spadku ilości firm od 2010r. (zgodnie z danymi GUS na I kwartał 2018r.: w Mieście Ustka istnieje 1521 firm – o 649 mniej niż w 2014r.; w gminie Ustka – 737 – o 120 mniej niż w 2014r., w gminie i mieście Kępice – 556 – o 249 mniej niż w 2014r., w gminie Kobylnica – 1119 – o 155 mniej niż w 2014r., w gminie Smołdzino – 202 – o 75 mniej niż w 2014r.). W latach 2015-2018 przybyło 2405 nowych firm, a 2098 zostało zlikwidowanych. W kolejnych rocznikach nieznacznie podnosiła się liczba rejestrowanych działalności.

Respondenci badań SGR prowadzonych na przełomie grudnia 2018r. i stycznia 2019r., widzą zróżnicowanie w kapitale początkowym mieszkańców, którzy chcieliby założyć własne przedsiębiorstwa (28,89% ankietowanych), dostępie do usług (44,44%), bezrobociu (31,11%).

Dane te świadczą o utrzymywaniu się zdiagnozowanej trudnej sytuacji gospodarczej, a z drugiej strony - o wspomnianej przedsiębiorczości mieszkańców, którzy próbują zakładać własną działalność gospodarczą.

Przedsięwzięcie 2.1.1. *Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności* odpowiada na wszystkie wymienione potrzeby i wpisuje się w uwarunkowania na obszarze:

- pozwala mieszkańcom rozpocząć działalność nawet przy ich niskim kapitale (do 100% dofinansowania, w tym 80% finansowania wyprzedzającego),
- premiuje wnioskodawców pochodzących z grup defaworyzowanych na rynku pracy (dodatkowe punkty dla kobiet i osób do 35 roku życia),
- zwiększa szansę na dofinansowanie projektów zakładających dodatkowe miejsca pracy dla ww. grup (punkty za zatrudnienie kobiet, osób do 35 roku życia i osób z wykształceniem niższym niż średnie),
- poszerza dostęp do usług (punkty za ułatwienie korzystania z oferty wnioskodawców przez mieszkańców mniejszych miejscowości),
- faworyzuje operacje innowacyjne (punkty za stworzenie nowych usług, produktów).

Zwiększenie budżetu na realizację przedsięwzięcia o 240 tys. zł pozwoli na dofinansowanie czterech dodatkowych operacji, dzięki czemu na obszarze powstaną 22 nowe przedsiębiorstwa. Łączna pula środków w ramach podejmowania działalności w zakresie usług dla ludności wyniesie 1 320 000,00 zł.

- **W ramach przedsięwzięcia polegającego na rozwoju działalności gospodarczej na obszarze** przeprowadzono dwa nabory, na które wpłynęło 61 wniosków. W pierwszym naborze alokacja o wartości 2,5 mln zł została przekroczona o 291,53%, a w drugim o 80,89% (pula środków wynosiła 1 539 522,00zł). W limicie środków zmieściło się 20 operacji, z czego zakontraktowano 12. Do końca marca 2019r. 6 Beneficjentom wypłacono całą kwotę pomocy lub finansowanie wyprzedzające.

Ww. przedsięwzięcie budzi największe zainteresowanie wśród lokalnej społeczności, ponieważ pozwala na dofinansowanie przedsiębiorstw działających w różnych branżach. W celu zwiększenia efektywności realizacji związanych z nim wskaźników ograniczono kwotę dofinansowania. Dzięki temu w drugim konkursie złożono mniej rozbudowane projekty, polegające głównie na zakupie maszyn. Nastąpił wzrost wnioskodawców prowadzących działalność produkcyjną i handlową, która zapewnia wysoki poziom zatrudnienia i nie jest uzależniona od sezonowości. Złożone wnioski w większości znajdują się obecnie na etapie rozliczania.

Działania mające na celu rozwój przedsiębiorczości również wpisują się w diagnozę zawartą w LSR, tj. wspomnianą wcześniej trudną sytuację gospodarczą, niedostateczną ilość usług dla mieszkańców i ich niewielką innowacyjność. W ankiecie SGR prowadzonej w celu ewaluacji wdrażania LSR w 2018r. pojawiły się głosy, że reakcją na zróżnicowanie sytuacji w różnych gminach powinno być wsparcie dla firm.

Przedsięwzięcie 2.1.2. *Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze:*

- zaspokaja potrzeby przedsiębiorców w zakresie inwestycji wpływających na rozwój ich firm (do 70% dofinansowania),
- zwiększa szansę na dofinansowanie projektów zakładających dodatkowe miejsca pracy dla grup defaworyzowanych (punkty za zatrudnienie kobiet, osób do 35 roku życia i osób z wykształceniem niższym niż średnie),
- faworyzuje operacje innowacyjne (punkty za stworzenie nowych usług, produktów, organizacji przedsiębiorstwa).

Zwiększenie budżetu na realizację przedsięwzięcia o 640 tys. zł pozwoli na dofinansowanie min. 3 dodatkowych operacji, dzięki czemu wsparcie otrzyma co najmniej 20 przedsiębiorstw, które zatrudnią nowych pracowników i utrzymają dotychczasową kadrę. Łączna pula środków w ramach rozwijania działalności wyniesie 3 670 000,00 zł.

- Premia może być przekazana również na przedsięwzięcie polegające na **podejmowaniu działalności w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych**, jednak z uwagi na mniejsze zainteresowanie naborami (m.in. w ramach pierwszego naboru wartość wnioskowanej kwoty wyniosła 72,73% alokacji) oraz niski poziom realizacji projektów (w ramach pierwszego naboru zakontraktowano 3 z 8 wybranych do dofinansowania operacji), Zarząd nie rekomenduje takiego rozwiązania. Na obecnym etapie realizowanych jest 6 operacji. Do końca 2018r. nie rozliczono żadnej z nich.

Problemy z zakończeniem lub podjęciem działań przez wnioskodawców, którzy otrzymali wsparcie, wynikały przede wszystkim z planowania przez nich budowy czy remontów obiektów, a tym samym – konieczności zmiany użytkowania działek, na których miały powstać miejsca zakwaterowania (zwiększenie podatku od nieruchomości). Mimo, że Rada SGR premiowała projekty polegające na stworzeniu atrakcji turystycznych, większość wniosków polegała właśnie na tworzeniu bazy noclegowej, co wymaga dużych nakładów finansowych i nie do końca wpisuje się w diagnozę zawartą w LSR, wg której: *Liczba obiektów świadczących usługi noclegowe jest ponadprzeciętnie duża [...] Podmioty prowadzące na obszarze SGR działalność w zakresie turystyki w znaczącej większości są nadal zbyt mało wyspecjalizowane, ich oferta w niewielkim stopniu skierowana jest do turysty poszukującego specyficznych form wypoczynku (turystyka aktywna, kwalifikowana, kulinarna, itp.).*

Obecnie w budżecie SGR znajdują się środki na realizację jeszcze 12 operacji (720 000 zł), co, biorąc pod uwagę dotychczasowe zainteresowanie naborami (łącznie złożono 15 wniosków), jest wystarczającą kwotą do zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie tworzenia nowych firm turystycznych.

3) ustalenie okresu, w którym będą rozliczane: dodatkowe środki oraz wskaźniki produktu zmienione w wyniku przyjęcia premii

Osiągnięcie zwiększonych wskaźników produktu odnoszących się do przedsięwzięć, na które przeznaczona zostanie premia oraz wykorzystanie dodatkowej kwoty możliwe jest w okresach rozliczeniowych 2019-2021 lub 2022-2023.

Zarząd SGR składa propozycję przypisania ich do drugiego z wymienionych etapów.

Uzasadnienie:

Zarówno kwoty, jak i wskaźniki obliczane będą na podstawie zrealizowanych operacji, co oznacza, że ich osiągnięcie możliwe będzie po rozliczeniu projektów. Obecnie SGR znajduje się w okresie wdrożeniowym 2019-2021. Zarządowi nie jest znana data przyznania premii, dlatego nie może jednoznacznie wskazać terminu naborów na wnioski dofinansowane z jej środków, natomiast czas realizacji operacji wynosi 24 miesiące od podpisania umowy beneficjenta z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego. Należy również zwrócić uwagę, że okres wdrażania i rozliczania projektów będzie wydłużony o weryfikację wniosków o przyznanie wsparcia i wniosków o płatność przez Instytucję Pośredniczącą. Wszystkie wymienione okoliczności wskazują na konieczność wpisania planowanych do osiągnięcia wskaźników i zwiększonych kwot na realizację premiowanych przedsięwzięć na okres 2022-2023 i ogłoszenia naborów wniosków w obecnym etapie rozliczeniowym. Takie rozwiązanie, poprzez zagwarantowanie wystarczającego czasu na wykonanie zadań ujętych w operacjach oraz na ogłoszenie dodatkowych naborów w przypadku wycofania się beneficjentów z umów o przyznanie wsparcia, zniweluje ryzyko braku realizacji minimum wartości wskaźników i wydatkowania środków z budżetu

PROW, w tym na stworzone miejsca pracy, które stanowi warunek zachowania pełnego budżetu LSR (zgodnie z §8 pkt. 2 umowy ramowej między SGR a Województwem Pomorskim z dnia 23 maja 2016r. w przypadku nieosiągnięcia tego minimum przewidziana jest kara w postaci odebrania SGR środków budżetowych).

4) zmiana wskaźników produktu dotyczących przedsięwzięć, na które zostanie przeznaczona premia

Zmiany wskaźników produktu dla przedsięwzięć związanych z podejmowaniem działalności gospodarczej w zakresie usług dla ludności i rozwojem działalności gospodarczej polegają na ich podniesieniu w stopniu wynikającym przede wszystkim z dodatkowych środków finansowych:

- 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności:
 - liczba operacji polegająca na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa – zmiana z 18 na 22 sztuki,
 - liczba operacji nastawiona na innowacje – zmiana z 6 na 8 sztuk.
- 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze:
 - liczba operacji polegająca na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa – zmiana z 17 na 20 sztuk,
 - liczba operacji nastawiona na innowacje – zmiana z 5 na 6 sztuk.

Osiągnięcie dodatkowych wskaźników, liczonych na podstawie wypłaconych środków, a więc rozliczonych operacji, miałyby miejsce w ostatnim okresie realizacji LSR, tj. w latach 2022-2023.

Uzasadnienie:

Podniesienie wskaźników produktu przypisanych do przedsięwzięć, na które przyznana zostanie premia, wynika z zewnętrznych przepisów. Ich wartość współgra z dodatkowymi środkami.

W ramach przedsięwzięcia 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności dofinansowanie na jedną operację równe jest 60 tys. zł. W przypadku przekazania na ich realizację planowanej kwoty w wysokości 240 tys. zł, wsparcie będą mogły otrzymać dokładnie 4 projekty polegające na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa. 50% z nich miałyby mieć charakter innowacyjny – rozwiązanie to podniesie jakość operacji w ramach całego przedsięwzięcia (do 36,36%), ponieważ dotychczas liczba innowacyjnych projektów stanowiła 33,33%.

W przypadku przedsięwzięcia 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze premia w wysokości 640 tys. zł, zgodnie z rozporządzeniem MRiRW, pozwoli na realizację 2 operacji o maksymalnej kwocie wsparcia równej 300 tys. zł. Jednak biorąc pod uwagę, że nie wszyscy zainteresowani wnioskuje o tak wysoką dotację oraz rozwiązania SGR polegające na obniżeniu dofinansowania w celu usprawnienia wdrażania LSR, wskaźnik dotyczący liczby operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa został podniesiony o 3 projekty. 1 z nich będzie innowacyjny (33,33%), co oznacza, że w ogólnej skali proporcja w ramach tego wskaźnika wyniesie 6 na 20 operacji (30%), podczas gdy dotychczas było to 5 na 17 projektów (29,41%).

5) Zmiana wskaźników rezultatu dotyczących celu szczegółowego, do którego przynależą ww. przedsięwzięcia

Jednocześnie ze zmianą wskaźników produktu oraz budżetu, wzrosną wskaźniki rezultatu celu szczegółowego 2.1., które są realizowane poprzez ww. przedsięwzięcia, tj.:

- liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem) – zmiana z 38 na 45, w tym w ramach:
 - przedsięwzięcia 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności – z 20 na 24,
 - przedsięwzięcia: 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze – z 18 na 21
- liczba zatrudnionych osób należących do grup defaworyzowanych (wraz z samozatrudnieniem) – zmiana z 13 na 18, w tym w ramach:
 - przedsięwzięcia 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności – z 3 na 5,
 - przedsięwzięcia: 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze – z 10 na 13.

Uzasadnienie:

Wartość wskaźników rezultatu wzrośnie proporcjonalnie do liczby operacji, które zostaną zrealizowane w ramach premii. Na jedną operację założono powstanie jednego miejsca pracy, wliczając w to samozatrudnienie. W przypadku pracowników i osób zakładających przedsiębiorstwa należących do grup defaworyzowanych ich proporcja w odniesieniu do liczby nowych miejsc pracy w przedsięwzięciu polegającym na podejmowaniu działalności gospodarczej wyniesie 50%, co ogólnie podniesie odsetek z 15% do 20,83%, a w przedsięwzięciu dotyczącym rozwoju działalności – 100%, co spowoduje zwiększenie ogólnej proporcji z 55,55% do 61,9%.

6) Zmiana budżetu przeznaczonego na realizację przedsięwzięć, na które zostanie przeznaczona premia

Zgodnie z powyższym uzasadnieniem, Zarząd SGR proponuje wprowadzić zmiany w budżecie na realizację przedsięwzięć,

których dotyczy premia, a tym samym celów szczegółowego i ogólnego, a także całego budżetu LSR, w tym:

- zmiana budżetu w zakresie przedsięwzięcia 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności:
 - w etapie obejmującym lata 2022-2023 – z 420 000,00zł na 660 000,00zł,
 - w całym okresie realizacji LSR – z 1 080 000,00 z 1 320 000,00zł
- zmiana budżetu w zakresie przedsięwzięcia 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze:
 - w etapie obejmującym lata 2022-2023 – z 0,00zł na 640 000,00zł,
 - w całym okresie realizacji LSR – z 3 030 000,00zł na 3 670 000,00zł.

Przedstawione zmiany wiążą się z koniecznością wniesienia korekt powiększających budżet przeznaczony na cel szczegółowy i celu ogólny, w ramach których realizowane są ww. przedsięwzięcia, a co za tym idzie – na zwiększenie budżetu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i całej LSR:

- zmiana budżetu przeznaczonego na realizację celu szczegółowego 2.1.: *Tworzenie i rozwój działalności, w szczególności opartych o zasoby, kulturę i specyfikę obszaru*:
 - w etapie obejmującym lata 2022-2023 – z 420 000,00zł na 1 300 000,00zł,
 - w całym okresie realizacji LSR - 4 110 000,00 zł na 4 990 000,00zł,
- zmiana budżetu przeznaczonego na realizację celu ogólnego 2: *Efektywne zarządzanie zasobami i rozwój gospodarczy*:
 - w etapie obejmującym lata 2022-2023 – z 2 730 000,00zł na 3 610 000,00zł,
 - w całym okresie realizacji LSR - 10 340 000,00zł na 11 220 000,00zł,
- zmiana budżetu przeznaczonego na realizację LSR:
 - w etapie obejmującym lata 2022-2023 – z 6 786 200,00zł na 7 666 200,00zł,
 - w całym okresie realizacji LSR – z 23 666 000,00zł na 24 546 000,00zł,
- zmiana budżetu przeznaczonego na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w tym:
 - całościowego budżetu: z 8 000 000,00zł na 8 880 000,00zł,
 - zmiana budżetu na przedsięwzięcia związane z tworzeniem nowych miejsc pracy realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich: z 5 190 000,00zł na 6 070 000,00zł, co podniesie odsetek tych środków w relacji do całego budżetu dostępnego w ramach PROW z 65% na 68%,
 - zmiana wartości wkładu EFRROW na dofinansowane operacje realizowane przez beneficjentów PROW niebędących jednostkami publicznymi: z 3 563 280,00zł na 4 123 224,00zł oraz wartości wkładu z budżetu Państwa: z 2 036 720,00zł na 2 356 776,00zł,
 - zmiana wartości wkładu EFRROW na dofinansowane operacje realizowane przez wszystkich beneficjentów PROW: 5 090 400,00zł na 5 650 344,00zł
- zmiana budżetu na realizację LSR w zakresie organizacji naborów wniosków (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013) z 20 531 200,00zł na 21 411 200,00zł;

7) zmiany kwoty wsparcia oraz poziomu dofinansowania w ramach przedsięwzięć: 2.3.4. Podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej związanej z wodnym potencjałem obszaru oraz 3.1.1. Dywersyfikacja źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa,

8) zmiany kwoty wsparcia w ramach przedsięwzięcia: 3.2.1. Rozwijanie łańcuchów dostaw produktów sektora rybackiego.

Uzasadnienie planowanych do wprowadzenia zmian

Zgodnie z nowelizacją *Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 września 2016r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań wsparcie przygotowawcze i realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczności, w tym koszty bieżące i aktywizacja, objętych Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym "Rybactwo i Morze", z dnia 27 lipca 2018r. Lokalne Grupy Działania realizujące ww. program mają prawo do zmiany warunków dofinansowania operacji:*

- **w ramach celu: *podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury (§2 pkt 1 rozporządzenia) poprzez podniesienie limitu wsparcia z 300 000,00zł do 400 000,00zł na jednego wnioskodawcę (w***

tym na jedną operację), który:

- 1) prowadzi lub podejmuje działalność na obszarze gmin objętych LSR:
 - a) jako uprawniony do rybactwa lub
 - b) jako podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej chowu lub hodowli organizmów morskich na podstawie art. 97 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 514 i 650), lub
 - c) w zakresie:
 - przetwórstwa, obrotu produktami rybołówstwa lub akwakultury lub unieszkodliwiania odpadów wytwarzanych lub powstałych w sektorze rybołówstwa i akwakultury, lub
 - związanym z obsługą sektora rybołówstwa i akwakultury, w szczególności produkcję, konserwację lub naprawę sprzętu służącego do prowadzenia działalności połowowej, lub
- 2) jest armatorem statku rybackiego:
 - a) o polskiej przynależności,
 - b) na który została wydana licencja połowowa i licencja ta nie została zawieszona albo cofnięta,
 - c) którego port macierzysty znajduje się na obszarze gmin objętych LSR, lub
- 3) otrzymał pomoc finansową w ramach środka pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej objętego osią priorytetową 1 – Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” lub w ramach działania trwale zaprzestanie działalności połowowej, o którym mowa w art. 34 rozporządzenia nr 508/2014, objętego Priorytetem 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy zawartym w programie, lub
- 4) będąc osobą fizyczną zamieszkałą na obszarze gmin objętych LSR utracił miejsce pracy w wyniku trwałego zaprzestania działalności połowowej przy użyciu statku rybackiego lub w wyniku zaprzestania prowadzenia działalności, o której mowa w pkt 1.

Zarząd postanowił poddać pod konsultacje wprowadzenie ww. zmian w ramach przedsięwzięcia wpisującego się w wymieniony cel: 3.2.1. Rozwijanie łańcuchów dostaw produktów sektora rybackiego.

Uzasadnienie:

Dotychczas w ramach rozwijania łańcuchów dostaw produktów rybackich przeprowadzono jeden nabór, w ramach którego wnioski złożyło 8 podmiotów, z czego 7 należało do sektora rybackiego. Świadczy to o dużym zainteresowaniu środowiska rybackiego w zakresie pozyskaniem środków. Należy przy tym zauważyć, że choć konkurs skierowany był do ogółu lokalnej społeczności, bez udziału wnioskodawców należących do sektora rybołówstwa i akwakultury nie byłoby możliwości rozdysponowania funduszy przypisanych do przedsięwzięcia. W związku z powyższym wskazane jest zwiększenie limitu środków przysługującego właśnie tej grupie wnioskodawców. Pozwoli to jej członkom na wielokrotne staranie się o dotacje w ramach ww. przedsięwzięcia lub, poprzez powiększenie kwoty na jedną operację, na zwiększenie zakresu planowanych inwestycji i zapewni terminową realizację przypisanych do niego wskaźników.

- **w ramach celu: wspieranie różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenie miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury (§2 pkt 2 rozporządzenia) poprzez podniesienie limitu wsparcia z 300 000,00zł do 400 000,00zł na jednego wnioskodawcę określonego w poprzednim podpunkcie (w tym na jedną operację) oraz podniesienia poziomu wsparcia z 50% do 80% dla operacji związanych z łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia nr 508/2014, tj. zgodnie z art. 3 pkt. 14 rozporządzenia 508/2014: połowami prowadzonymi przez statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z rybackich narzędzi ciągnionych, wyszczególnionych w tabeli 3 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 26/2004 (niewody, włócznie, drągi).**

Zarząd SGR postanowił poddać pod konsultacje wprowadzenie ww. zmian w ramach przedsięwzięć wpisujących się w wymieniony cel:

- ✓ 3.1.1. Dywersyfikacja źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa oraz
- ✓ 2.3.4. Podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej związanej z wodnym potencjałem obszaru

Uzasadnienie:

Dotychczas w ramach obydwu przedsięwzięć przeprowadzono po jednym naborze wniosków.

W zakresie dywersyfikacji złożono 12 projektów, z których 4 należały do podmiotów zajmujących się rybołówstwem przybrzeżnym, a przy działalności związanej z potencjałem wodnym na 14 operacji wskaźnik ten wyniósł 2. Niewielka

liczba wnioskodawców posiadających mniejsze łodzie wynika z ich problemów związanych z zanikaniem i obniżeniem jakości poławianych ryb, limitami połowowymi oraz przerwami w połowach. Wpływa to niekorzystnie na wielkość ich kapitału pozwalającego na prowadzenie inwestycji rozwijających ich działalność, co stanowi główny cel PO RYBY. Problemy rybaków morskich zostały wskazane również przez respondentów ankiety ewaluacyjnej SGR badającej m.in. zmianę sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze SGR. Ponadto uwypukla je diagnoza LSR, wg której mniejsze jednostki w Ustce i Rowach stanowią większość łodzi rybackich, jednak: *Realizowany program dostosowania wielkości polskiej floty rybackiej do stanu zasobów, polegający przede wszystkim na ograniczeniu potencjału połowowego, był główną przyczyną redukcji liczby jednostek stacjonujących w Ustce i Rowach.* W wyniku tych uwarunkowań w okresie 2004 – 2014 spadła ona o 36%, a w następnych latach rybacy likwidowali kolejne łodzie. Rozwiązaniem problemów miało być wsparcie w ramach PO Ryby, jednak jego warunki gwarantujące limit 300 tyś. zł na beneficjenta oraz 50% wsparcia zniechęciły osoby związane z rybołówstwem do inwestowania w nowe przedsięwzięcia. Ponadto Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi nabory wniosków w podobnym zakresie, przy czym oferuje korzystniejsze warunki wsparcia. W celu zwiększenia udziału omawianej grupy w podziale środków LSR wskazane jest zatem podniesienie dla niej poziomu dotacji do 80% kosztów kwalifikowalnych. Pozwoli to na dofinansowanie inwestycji rybaków posiadających jednostki o długości całkowitej do 12m, którzy z niezależnych od siebie przyczyn nie posiadają kapitału umożliwiającego wniesienia wkładu własnego w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych, a przez to pomoc w dywersyfikacji ich działalności, również w ramach rozwijania działalności związanej z potencjałem wodnym.

W zakresie dywersyfikacji wszyscy wnioskodawcy spełniali warunki wymienione w nowelizacji rozporządzenia, które po proponowanych zmianach uprawniałyby ich do skorzystania z limitu 400 tyś. zł na jednego beneficjenta (w tym również operację), co wynikało z charakteru przedsięwzięcia skierowanego wyłącznie do podmiotów z sektora rybackiego. Natomiast przy działalności związanej z potencjałem wodnym na 14 wnioskodawców 5 należało do sektora rybackiego. Ich niewielka liczba nie miała związku z brakiem zainteresowania naborem, ale z ograniczeniem środków do 300 tyś. zł na jednego wnioskodawcę przypadających na łącznie 2 omawiane przedsięwzięcia. Rybacy, mając do wyboru dwa konkursy, składali wnioski na nabór związany z dywersyfikacją – alokacja w jego ramach była większa, a lista podmiotów uprawnionych do otrzymania wsparcia ograniczona wyłącznie do sektora rybackiego. Podniesienie limitu do 400 tyś. zł pozwoliłoby osobom związanym z rybactwem na złożenie większej liczby wniosków w obydwu przedsięwzięciach i zwiększenia stopnia różnicowania ich działalności, również dzięki większej wartości planowanej inwestycji.